

POSTANOWIENIE

20 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 20 sierpnia 2025 r. w Warszawie
wniosku e. sp. z o.o. w W.

o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Agnieszkę Jurkowską-
Chocyk wymogów niezawisłości i bezstronności
w sprawie III CZ 229/24,
z powództwa P. K.
przeciwko e. sp. z o.o. w W.
o ustalenie,

odrzuca wniosek.

(G.G.)

UZASADNIENIE

Powodowy wspólnik pozwanej spółki z o.o. wniósł o ustalenie nieważności wniesienia przez spółkę swojego przedsiębiorstwa tytułem aportu do innej spółki z o.o. Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo, a Sąd odwoławczy, na skutek apelacji spółki, uchylił ten wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, co spółka zaskarżyła zażaleniem do Sądu Najwyższego.

W sprawie zażaleniowej, oznaczonej sygnaturą III CZ 229/24, pozwana spółka wniosła o stwierdzenie, że sędzia Sądu Najwyższego Agnieszka Jurkowska-Chocyk, wyznaczona do rozpoznania zażalenia, nie spełnia wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego

powołaniu i postępowania po powołaniu oraz wyłączenie go od rozpoznania tej sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Jednym z wymagań formalnych wniosku złożonego przez powoda jest „*przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie*” (art. 29 § 9 pkt 2 u.s.n.). Z kolei na podstawie art. 29 § 5 u.s.n. żądanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności należy uzasadnić okolicznościami danej sprawy mogącymi doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących składającego wniosek oraz charakteru sprawy.

Wnioskodawca w ogóle nie odniósł się do okoliczności sprawy III CZP 229/24 i nie jest to przeoczenie. Wnioskodawca powołał się na dotychczas wydane wyroki w sprawach związanych z wniesieniem spornego aportu. Powodowy wspólnik najpierw wytoczył sprawę o stwierdzenie nieważności uchwał wspólników, stanowiących podstawę do objęcia udziałów w innej spółce w zamian za aport. Sąd Okręgowy oddalił powództwo, a Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda. Jednak Sąd Najwyższy na skutek skargi kasacyjnej uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego, który po ponownym rozpoznaniu sprawy zmienił wyrok Sądu Okręgowego i uchylił zaskarżone uchwały. Z kolei w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy oddalił powództwo, a Sąd Apelacyjny, jak wyżej wskazano, uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Pozwana spółka podniosła, że te z powyższych wyroków, które były korzystne dla spółki, zostały wydane przez sędziów powołanych na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa sprzed marca 2018 r., a pozostałe, niekorzystne, przez sędziów powołanych na wniosek KRS kadencji późniejszych. Spółka zarzuca, że może to mieć związek z faktem, że powodowy wspólnik zna osobiście polityków obozu mającego większość w Sejmie w latach 2015-23. Nadto spółka przytoczyła okoliczności mające wskazywać na popieranie przez sędzię A. Jurkowską-Chocyk tego obozu.

Takie uzasadnienie jest pozorem przytoczenia przesłanki „okoliczności danej sprawy” mogących hipotetycznie *„doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy”*. Z art. 29 § 5 u.s.n. wynika, że okoliczności dotyczące stron i charakteru sprawy są przesłanką odrębną od okoliczności danej sprawy. Ustawodawca w art. 29 § 5 u.s.n. wykluczył abstrakcyjne badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności w zakresie jakiejś kategorii spraw i dopuścił stosowanie tej instytucji tylko, gdy w okolicznościach konkretnej sprawy pozostałe fakty przytoczone na uzasadnienie wniosku wskazują na możliwość braku niezawisłości lub bezstronności sędziego przy rozstrzyganiu tej konkretnej sprawy.

Możliwość braku niezawisłości lub bezstronności sędziego przy rozstrzyganiu konkretnej sprawy jest podstawą wyłączenia sędziego SN na podstawie art. 48 i 49 k.p.c. Ustawodawca wprowadził dodatkowy wniosek o wyłączenie, uregulowany w art. 29 § 5-25 u.s.n., w celu umożliwienia stronie podniesienia okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego Sądu Najwyższego w ramach uzasadniania zagrożenia braku niezawisłości lub bezstronności przy rozstrzyganiu tej konkretnej sprawy. Art. 29 § 3 u.s.n. zabrania składowi Sądu Najwyższego, rozpoznającemu wniosek o wyłączenie w trybie art. 52 k.p.c., oceny zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Nie jest ostra granica między oceną okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego jako mogących wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w konkretnej sprawie, a oceną uprawnienia tego sędziego do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości w jakimś zakresie. Wniosek uregulowany w art. 29 § 5-25 u.s.n. przesądza o legalności uwzględnienia okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego przy rozstrzyganiu wniosku o wyłączenie sędziego w tym trybie. Poza tą jedną różnicą przesłanki wyłączenia sędziego na podstawie z art. 48 i 49 k.p.c. oraz z art. 29 § 5 u.s.n. w istocie są takie same – są to okoliczności stanowiące zagrożenie dla bezstronności sędziego, a przynajmniej mogące wywoływać wątpliwości w tym zakresie u stron. Wyłączenie sędziego od całej klasy spraw (w tym przypadku wszystkich spraw z udziałem

powodowego współnika), ze względu na jego powołanie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa po wejściu w życie nowelizacji ustawy o KRS z 8 grudnia 2017 r., wprost narusza art. 29 § 3 u.s.n.

Wnioskodawca świadomie pominął element uzasadnienia wniosku konieczny do jego rozpoznania, a tym samym wniosek podlega odrzuceniu na podstawie art. 29 § 9 pkt 2 i § 10 u.s.n.

Już tylko na marginesie Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że wnioskodawca nawet nie próbował uprawdopodobnić zarzutu, że znajomości powoda wśród polityków mogą mieć wpływ na rozstrzygnięcia wydawane przez sędziów powołanych na wniosek KRS dwóch ostatnich kadencji. Wnioskodawca w uzasadnieniach niekorzystnych dla siebie wyroków nie wskazał żadnej tezy, która mogłaby wskazywać na stronniczość (np. ze względu na sprzeczność z tezami prawnymi głoszonymi przez tego samego sędziego w innych sprawach lub z ogólnie przyjmowaną linią orzeczniczą). Uzasadnienie wniosku, sprowadzające się do korelacji rozstrzygnięcia (korzystne lub nie pozwanego) z datą wniosku KRS o powołanie sędziego (przed lub po wejściu w życie nowego trybu wyboru KRS), zdaniem pozwanego przemawiające za wyłączeniem ze spraw powoda wszystkich sędziów powołanych na wniosek KRS ostatnich dwóch kadencji, równie dobrze mogłoby zostać użyte we wniosku powoda o wyłączenie wszystkich sędziów powołanych wcześniej.

(G.G.)

[a.ł.]